

I. Disposicions generals

CAP DE L'ESTAT

14061 *LLEI ORGÀNICA 1/1998, de 15 de juny, de reforma de la Llei orgànica 4/1982, de 9 de juny, de l'Estatut d'autonomia per a la Regió de Múrcia.* («BOE» 143, de 16-6-1998.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica. Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Transcorreguts quinze anys des que es va aprovar la Llei orgànica 4/1982, de 9 de juny, de l'Estatut d'autonomia per a la Regió de Múrcia, i desenvolupada una dilatada experiència que ens porta a concloure que el sistema autonòmic ha tingut un procés important d'afermament, de precisió i d'arrelament en el cos social, l'Assemblea Regional de Múrcia va acordar, per unanimitat, en la sessió plenària del dia 11 de juny de 1996, proposar una reforma de l'Estatut d'autonomia que permeti aprofundir en la capacitat d'autogovern de les nostres institucions, assumint un nombre de competències més gran i reforçant el funcionament i el paper del Parlament regional.

Article únic.

Els articles de la Llei orgànica 4/1982, de 9 de juny, de l'Estatut d'autonomia per a la Regió de Múrcia, que s'especifiquen a continuació queden redactats de la manera següent:

«Article 3.

1. El territori de la Regió és el dels municipis compresos dins els límits de la província de Múrcia.

2. La Comunitat Autònoma de Múrcia s'organitza territorialment en municipis i comarques.

Els municipis tenen plena personalitat jurídica i autonomia per gestionar els interessos que els són propis.

Les comarques també tenen plena personalitat jurídica, així com autonomia per complir les finalitats que els atribueix la Llei.

3. Els municipis es poden agrupar, amb caràcter voluntari, per executar obres i gestionar serveis comuns, d'acord amb la legislació que dicti la Comunitat Autònoma.

4. Per llei de l'Assemblea Regional es poden crear àrees metropolitanes i regular les entitats d'un àmbit territorial inferior al municipi.»

«Article 8.

La Comunitat Autònoma presta atenció especialment al dret consuetudinari de la Regió, amb referència particular als tribunals consuetudinaris i tradicionals en matèria d'aigües, i protegeix i fomenta les peculiaritats culturals, així com el cabal hereditari de costums i tradicions, respectant en tot cas les variants locals i comarcals.»

«Article 10.

U. Correspon a la Comunitat Autònoma de Múrcia la competència exclusiva en les matèries següents:

1. Organització, règim jurídic i funcionament de les seves institucions d'autogovern.

2. Ordenació del territori i del litoral, urbanisme i habitatge.

3. Obres públiques d'interès per a la Regió dins el seu territori i que no siguin d'interès general de l'Estat ni afectin cap altra comunitat autònoma.

4. Ferrocarrils, carreteres i camins l'itinerari dels quals discorre íntegrament en el territori de la Regió de Múrcia, i en els mateixos termes, el transport que es porta a terme per aquests mitjans, per cable i canonada. Transport marítim entre ports o punts de la Comunitat Autònoma, sense connexió amb ports o punts d'altres àmbits territorials. Centres de contractació i terminals de càrrega en matèria de transport.

5. Ports, aeroports i heliports que no tinguin la qualificació d'interès general, en els termes que preveu l'article 149.1.20 de la Constitució.

6. Agricultura, ramaderia i indústries agroalimentàries, d'acord amb l'ordenació general de l'economia.

7. Projectes, construcció i explotació dels aprofitaments hidràulics, canals i regadius d'interès per a la Comunitat Autònoma, quan la via integral de les aigües es troba dins el seu territori. Aigües minerals i termals.

8. Ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics, aigües superficials i subterrànies quan discorren o es troben íntegrament en l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma.

9. Pesca en aigües interiors, marisqueig, aquicultura i alguicultura, així com el desenvolupament de qualsevol altra forma de cultiu industrial. Caça i pesca fluvial. Protecció dels ecosistemes en què es duen a terme aquestes activitats.

10. Fires i mercats interiors.

11. Planificació de l'activitat econòmica i foment del desenvolupament econòmic de la Comunitat Autònoma dins els objectius marcats per la política econòmica nacional, així com la creació i la gestió d'un sector públic regional propi de la Comunitat Autònoma.

12. Artesania.
13. Museus, arxius, biblioteques, hemeroteques, conservatoris de música i dansa, centres dramàtics, de belles arts i altres centres de dipòsit cultural o col·leccions de naturalesa anàloga, d'interès per a la Regió, que no siguin de titularitat estatal.
14. Patrimoni cultural, històric, arqueològic, monumental, artístic, paisatgístic i científic d'interès per a la Regió.
15. Foment de la cultura i de la investigació científica i tècnica en coordinació amb l'Estat, especialment en matèries d'interès per a la Regió de Múrcia.
16. Promoció, foment i ordenació del turisme en el seu àmbit territorial.
17. Promoció de l'esport i de la utilització adequada del lleure.
18. Assistència i benestar social. Desenvolupament comunitari. Política infantil i de la tercera edat. Institucions de protecció i tutela de menors, respectant, en tot cas, la legislació civil, penal i penitenciària. Promoció i integració dels discapacitats, emigrants i altres grups socials necessitats de protecció especial, incloent-hi la creació de centres de protecció, reinserció i rehabilitació.
19. Política juvenil d'acord amb el que estableix l'article 48 de la Constitució.
20. Promoció de la dona.
21. Vigilància i protecció dels seus edificis i les seves instal·lacions, així com la coordinació i altres facultats en relació amb les policies locals, sens perjudici de la seva dependència jeràrquica de l'autoritat municipal.
22. Casinos, jocs i apostes excepte les apostes i loteries de l'Estat.
23. Cooperatives i entitats assimilables, mútues no integrades al sistema de Seguretat Social, respectant la legislació mercantil.
24. Espectacles públics.
25. Estadística per a fins no estatals.
26. Fundacions que exerceixen principalment les seves funcions a la Comunitat Autònoma.
27. Indústria, sens perjudici del que determinen les normes de l'Estat per raons de seguretat, sanitàries o d'interès militar i les normes relacionades amb les indústries que estan subjectes a la legislació de mines, hidrocarburs i energia nuclear. L'exercici de la competència s'ha de dur a terme d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general i la política monetària de l'Estat, en els termes del que disposen els articles 38, 131 i números 11 i 13 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
28. Instal·lacions de producció, distribució i transport d'energia, quan el transport no surt del seu territori i el seu aprofitament no afecta una altra comunitat autònoma. Tot això sens perjudici del que estableixen els números 22 i 25 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
29. Procediment administratiu derivat de les especialitats de l'organització pròpia.
30. Publicitat, sens perjudici de les normes dictades per l'Estat per a sectors i mitjans específics, d'acord amb els números 1, 6 i 8 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
31. Servei meteorològic de la Comunitat Autònoma.
32. Institucions de crèdit cooperatiu, públic i territorial i caixes d'estalvi, en el marc de l'ordenació

de l'economia i d'acord amb les disposicions que dicti l'Estat en ús de les seves facultats.

33. Denominacions d'origen i altres indicacions de procedència.

34. Comerç interior, sens perjudici de la política general de preus, de la lliure circulació de béns en el territori de l'Estat i de la legislació sobre la defensa de la competència. Establiment de borses de valors i establiment i regulació d'altres centres de contractació de mercaderies, d'acord amb la legislació mercantil.

35. Règim de les zones de muntanya.

Dos. En l'exercici d'aquestes competències, correspon a la Regió la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva, que ha d'exercir respectant, en tot cas, el que disposa la Constitució.

Article 11.

En el marc de la legislació bàsica de l'Estat i, si s'escau, en els termes que estableixi, correspon a la Comunitat Autònoma el desenvolupament legislatiu i l'execució en les matèries següents:

1. Sanitat, higiene, ordenació farmacèutica i coordinació hospitalària en general, incloent-hi la de la Seguretat Social, sens perjudici del que disposa el número 16 de l'article 149.1 de la Constitució.
2. Forests, aprofitaments de boscs, vies pecuàries, pastures i espais naturals protegits.
3. Protecció del medi ambient. Normes addicionals de protecció.
4. Règim miner i energètic.
5. Premsa, ràdio, televisió i altres mitjans de comunicació social, en el marc de les normes bàsiques, que l'Estat estableix d'acord amb el número 27 de l'apartat u de l'article 149 de la Constitució.
6. Ordenació del sector pesquer.
7. Defensa del consumidor i usuari d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general i la política monetària de l'Estat, les bases i la coordinació general de la sanitat, en els termes del que disposen els articles 38, 131 i els números 11, 13 i 16 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.
8. Sistema de consultes populars en l'àmbit de la Regió de Múrcia, de conformitat amb el que disposin la Llei a què es refereix l'article 92.3 de la Constitució i altres lleis de l'Estat; correspon a l'Estat autoritzar-ne la convocatòria.
9. Règim local.
10. Col·legis professionals i exercici de les professions titulades, cambres agràries, de comerç, indústria i navegació, confraries de pescadors i altres corporacions de dret públic representatives d'interessos econòmics i professionals.

Article 12.

U. Correspon a la Regió de Múrcia, en els termes que estableixen les lleis i les normes reglamentàries que dicti l'Estat en desenvolupament de la seva legislació, la funció executiva en les matèries següents:

1. Associacions.
2. Fires internacionals.
3. Gestió de les prestacions i els serveis socials del sistema de Seguretat Social INSERSO. La determinació de les prestacions del sistema, els requisits per establir la condició de beneficiari i el

finançament s'han d'efectuar d'acord amb les normes que estableixi l'Estat en l'exercici de les seves competències, de conformitat amb el que disposa el número 17 de l'apartat u de l'article 149 de la Constitució.

4. Gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, d'acord amb el que preveu el número 17 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució. L'Estat es reserva l'alta inspecció conduent al compliment de la funció a què es refereix aquest precepte.

5. Gestió de museus, arxius i biblioteques de titularitat estatal, que no es reserva l'Estat. Els termes de la gestió es fixen mitjançant convenis.

6. Pesos i mesures. Contrast de metalls.

7. Productes farmacèutics.

8. Propietat industrial.

9. Propietat intel·lectual.

10. Laboral. De conformitat amb el número 7 de l'apartat u de l'article 149 de la Constitució, correspon a l'Estat la competència sobre legislació laboral i l'alta inspecció. Queden reservades a l'Estat totes les competències en matèria de migracions interiors i exteriors, fons d'àmbit nacional i d'ocupació, sens perjudici del que estableixin les normes de l'Estat sobre aquestes matèries.

11. Salvament marítim.

Dos. Els notaris, els registradors de la propietat i mercantils i els corredors de comerç són nomenats pel Consell de Govern, de conformitat amb les lleis de l'Estat.

La Comunitat Autònoma participa en la fixació de les demarcacions corresponents a les notaries i als registres de la propietat i mercantils a Múrcia, així com en les corresponents als corredors de comerç, d'acord amb el que preveuen les lleis generals de l'Estat.

Tres. Correspon també a la Regió l'execució, dins el seu territori, dels tractats internacionals i dels actes normatius de les organitzacions internacionals pel que fa a matèries de la seva competència.

El Consell de Govern de la Regió ha de ser informat pel Govern de l'Estat dels tractats internacionals que afectin aquestes mateixes matèries.»

«Article 17.

1. En els termes que estableix la legislació en matèria d'empreses públiques, la Regió de Múrcia ha de proposar al Govern les persones que han de formar part dels òrgans d'administració de les empreses públiques implantades en el seu territori.

2. La Comunitat Autònoma pot elaborar i trametre al Govern qualsevol informe, estudi o proposta relatiu a la gestió d'aquestes empreses o a la seva incidència socioeconòmica en la Regió. Els esmentats informes, estudis o propostes han de donar lloc a la resolució motivada del Govern o dels organismes o les entitats titulars de la participació de les empreses.

3. Correspon a la Regió de Múrcia l'execució en el seu territori dels plans establerts per l'Estat per a la implantació o reestructuració dels sectors econòmics. La Regió participa en la gestió del sector públic estatal en els casos i les activitats que són procedents.»

«Article 19.

1. La Regió de Múrcia pot establir acords de cooperació amb altres comunitats autònomes amb l'autorització prèvia de les Corts Generals.

2. No obstant el que disposa el número anterior i sense cap altre requisit que la comunicació prèvia a les Corts, la Regió pot establir convenis amb altres comunitats per gestionar i prestar serveis que li són propis. Aquests convenis poden crear ens i societats de gestió susceptibles d'associar altres entitats públiques i privades interessades.

En els trenta dies següents a la recepció de la comunicació, qualsevol de les cambres pot sol·licitar que, per raó del seu contingut, el conveni segueixi el tràmit d'autorització que preveu l'article 145.2, segon incís, de la Constitució.

3. Transcorreguts trenta dies des que les Corts han rebut la comunicació sense que cap de les cambres hagi objectat la conclusió del conveni o, en tot cas, després d'obtinguda l'autorització de les Corts, s'ha de procedir a publicar-lo al "Butlletí Oficial de la Regió de Múrcia" i al "Butlletí Oficial de l'Estat" i ha d'entrar en vigor d'acord amb el que disposi el mateix conveni.

4. A fi d'exercir la competència de vigilància i protecció dels edificis i les instal·lacions, que preveu l'article 10, u, 21, de l'Estatut, la Comunitat Autònoma pot convenir amb l'Estat l'adscripció d'una unitat del cos nacional de policia en els termes i per a l'exercici de les funcions que preveu la Llei orgànica al·ludida en el número 29 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució.»

«Article 23.

Competeix a l'Assemblea Regional:

1r Elegir d'entre els seus membres el president de la Comunitat Autònoma.

2n Designar per a cada legislatura de l'Assemblea Regional els senadors a què es refereix l'article 69.5 de la Constitució, d'acord amb el que estableixi una llei de l'Assemblea, que ha d'assegurar en tot cas la representació proporcional adequada.

3r Sol·licitar del Govern la formulació de projectes de llei i presentar davant el Congrés dels Diputats proposicions de llei en els termes que preveu l'article 87.2 de la Constitució.

4t Fixar les previsions d'índole política, econòmica i social que, d'acord amb l'article 131.2 de la Constitució, la Comunitat Autònoma ha de subministrar al Govern per elaborar els projectes de planificació econòmica general.

5è Exercir les competències que l'Estatut atribueix a la Regió amb relació a la supressió i l'alteració dels termes i les denominacions dels municipis i la creació d'altres entitats territorials.

6è Regular la delegació de competències administratives de la Regió en un municipi o en diversos o en les entitats territorials a què fa referència l'article 3 d'aquest Estatut.

7è Autoritzar la prestació del consentiment per obligar-se pels convenis i altres acords de cooperació en què la Comunitat Autònoma sigui part, així com supervisar-ne l'execució.

8è Establir i exigir tributs segons el que preveu l'article 133.2 de la Constitució. Autoritzar la sol·licitud i la concentració de crèdits.

9è Aprovar el programa del Consell de Govern i exigir, si escau, responsabilitat política en la forma que determini una llei de l'Assemblea.

10. Examinar i aprovar el compte general de la Comunitat Autònoma.

11. Interposar el recurs d'inconstitucionalitat contra lleis, disposicions o actes amb força de llei de l'Estat que puguin afectar l'àmbit d'autonomia

per a la Regió, d'acord amb el que disposen la Constitució i la Llei orgànica del Tribunal Constitucional.

Article 24.

1. L'Assemblea Regional està constituïda per diputats elegits per un període de quatre anys mitjançant sufragi universal, lliure, igual, directe i secret. El sistema electoral és proporcional.

2. L'Assemblea Regional fixa per llei el nombre dels seus membres, que no pot ser inferior a quaranta-cinc ni superior a cinquanta-cinc diputats regionals; les causes de inelegibilitat i incompatibilitat, la circumscripció o les circumscripcions i el procediment electoral, així com els requisits per convocar i celebrar eleccions.

3. El president de la Comunitat Autònoma ha de convocar les eleccions en els termes que preveu la Llei que regula el règim electoral general, de manera que es facin el quart diumenge de maig cada quatre anys, sens perjudici del que disposin les Corts Generals, amb la finalitat exclusiva de coordinar el calendari de les diverses consultes electorals.

4. El president cessant ha de convocar l'Assemblea electa de la Comunitat Autònoma dins els trenta dies següents al de celebració de les eleccions.

Article 25.

Els diputats regionals:

1. No estan subjectes a mandat imperatiu.

2. Gaudeixen, fins i tot després d'haver cessat en el seu mandat, d'inviolabilitat pels vots i les opinions que emetin en l'exercici de les seves funcions, que s'entenen assumits, a aquests efectes, des de l'acte de la seva proclamació.

Durant el seu mandat no poden ser detinguts ni retinguts pels presumptes actes delictius comesos en el territori de la Regió, excepte en cas de delictes flagrants, mentre el Tribunal Superior de Justícia decideix sobre la seva inculpció, presó, processament i judici. Fora de la Regió, la responsabilitat penal és exigible en els mateixos termes davant la Sala Penal del Tribunal Suprem.

3. Tenen dret a formular preguntes, interpellacions i mocions en els termes que determini el Reglament. També els assisteix el dret a obtenir de les autoritats públiques la informació necessària per exercir les seves funcions, llevat que es tracti d'actuacions o matèries en què el funcionari tingui, per llei, l'obligació de guardar secret.

Article 26.

1. L'Assemblea Regional es reuneix en dos períodes ordinaris de sessions, compresos entre el setembre i el desembre el primer, i entre el febrer i el juny el segon.

2. A petició del Consell de Govern, de la Diputació Permanent de l'Assemblea Regional o de la quarta part dels diputats regionals, l'Assemblea s'ha de reunir en sessió extraordinària, que es clausura en exhaurir l'ordre del dia per la qual hagi estat convocada.

3. Les sessions plenàries de l'Assemblea són públiques, excepte en els casos que preveu el Reglament.

4. Per a la deliberació i l'adopció d'acords, l'Assemblea ha d'estar reunida reglamentàriament i amb assistència de la majoria dels seus membres.

Els acords s'adoptin per majoria simple, llevat que l'Estatut, les lleis o el Reglament exigeixin altres majories.

5. El vot és personal i indelegable.

Article 27.

1. L'Assemblea Regional, en l'exercici de la seva autonomia, estableix el seu Reglament, aprova el seu pressupost i regula l'Estatut dels seus membres i el règim del personal. Per aprovar i reformar el Reglament, cal el vot final favorable de la majoria dels membres de l'Assemblea.

2. L'Assemblea Regional elegeix, d'entre els seus membres, el president i els altres components de la Mesa, que en cap cas no poden ser membres del Consell de Govern. El Reglament regula la composició, el règim i el funcionament de la Mesa.

3. L'Assemblea Regional pot ser dissolta en el supòsit que no s'elegeixi president de la Comunitat Autònoma en el termini de dos mesos, d'acord amb el que disposa l'article 31.1 d'aquest Estatut.

4. A més, el president, amb la deliberació prèvia del Consell de Govern i sota la seva responsabilitat exclusiva, pot acordar la dissolució de l'Assemblea Regional amb anticipació a la finalització natural de la legislatura. La dissolució s'ha d'acordar per decret, en què s'han de convocar, al seu torn, eleccions, i ha de contenir tots els requisits que exigeixi la legislació electoral aplicable.

El president no pot acordar la dissolució de l'Assemblea durant el primer període de sessions de la legislatura, quan falti menys d'un any perquè s'acabi, ni quan hi hagi en tramitació una moció de censura.

Tampoc no pot acordar la dissolució abans que transcorri el termini d'un any des de l'última dissolució per aquest procediment.

En cap cas el president no pot dissoldre l'Assemblea quan hi hagi convocat un procés electoral estatal.

5. En tot cas la nova cambra que resulti de les convocatòries electorals que preveuen els apartats 3 i 4 té un mandat limitat per l'acabament natural de la legislatura originària.»

«Article 32.

1. El Consell de Govern és l'òrgan col·legiat que dirigeix la política regional, i li corresponen la funció executiva, el govern i l'administració de la Regió i l'exercici de la potestat reglamentària en matèries no reservades per l'Estatut a la competència normativa de l'Assemblea Regional.

El Consell de Govern està facultat per interposar recurs d'inconstitucionalitat d'acord amb el que preveuen l'article 162.1, a), de la Constitució, i l'article 32.2 de la Llei orgànica del Tribunal Constitucional, així com per suscitar els conflictes de competència que oposin la Regió amb l'Estat o amb altres comunitats autònomes d'acord amb el que disposen l'article 161.1, c), de la Constitució, i els articles 59 i següents de la Llei orgànica del Tribunal Constitucional.

2. El Consell de Govern està compost pel president, el vicepresident, si s'escau, i els consellers, que el president nomena i separa lliurement.

3. El Consell de Govern actua sempre amb respecte absolut als principis de legalitat i jerarquia normativa. Les seves disposicions i resolucions es publiquen al "Butlletí Oficial de la Regió de Múrcia".

4. En el que no preveu aquest Estatut, una llei de l'Assemblea, aprovada amb el vot favorable de

la majoria dels seus membres, ha de regular l'organització i les atribucions del Consell de Govern, així com l'Estatut personal dels seus membres.»

«Article 46.

1. Correspon al Consell de Govern elaborar el pressupost de la Comunitat Autònoma, i a l'Assemblea Regional examinar-lo, esmenar-lo, aprovar-lo i controlar-lo.

2. El pressupost té caràcter anual, i la seva periodicitat s'ha d'ajustar a la dels pressupostos de l'Estat; el Consell de Govern l'ha de presentar a l'Assemblea amb una antelació mínima de dos mesos a la data d'inici de l'exercici corresponent.

3. S'hi han d'incloure totes les despeses i els ingressos dels organismes i les entitats que integrin la Comunitat Autònoma, i també s'hi ha de consignar l'import dels beneficis fiscals que afectin tributs que corresponen a la Comunitat.

4. El pressupost de la Comunitat Autònoma s'ha d'elaborar amb criteris homogenis, de manera que sigui possible la seva consolidació amb els pressupostos generals de l'Estat.

5. Si la Llei de pressupostos generals de la Comunitat Autònoma no és aprovada abans del primer dia de l'exercici econòmic corresponent, queda prorrogada automàticament la de l'exercici anterior fins que no s'aprovi el nou pressupost.»

Disposició final única.

Aquesta reforma de l'Estatut d'autonomia entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Madrid, 15 de juny de 1998.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARÍA AZNAR LÓPEZ

14062 *LLEI ORGÀNICA 2/1998, de 15 de juny, per la qual es modifiquen el Codi penal i la Llei d'enjudiciament criminal.* («BOE» 143, de 16-6-1998.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica. Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

La denominada violència de carrer ha esdevingut en un dels fenòmens més rellevants per a la convivència ciutadana al llarg dels últims anys. Els mitjans de comunicació i els més diversos fòrums de reflexió i debat polític i social han deixat constància de la gravetat d'aquesta nova forma de terrorisme, vista la seva capacitat extraordinària per alterar la pau social. D'altra banda, aquest impacte social s'ha vist accentuat per la sensació,

estesa àmpliament, de la impunitat amb què han actuat els seus responsables, en qui concorria moltes vegades la condició de ser joves en procés de formació.

La resposta de les institucions democràtiques a aquest fenomen ha de ser necessàriament multidireccional, serena i ajustada. Només d'aquesta manera resultarà compartida àmpliament, compatible amb l'escrupolós respecte de les llibertats públiques i, en definitiva, eficaç per preservar la convivència pacífica dels ciutadans. Aquesta resposta ha de preveure, conseqüentment, l'impuls de l'educació en els valors democràtics, el foment de les mesures que facilitin la inserció dels joves en el teixit socioeconòmic i laboral i la perfecció dels sistemes de prevenció i investigació dels cossos de policia. Però tampoc no s'ha de descuidar la necessitat de completar i ajustar les normes reguladores de l'actuació del sistema punitiu.

Aquestes mesures legislatives atenen justament aquest últim aspecte. No se'ls ha d'imputar, per tant, desdeny o oblit de mesures d'una altra índole. Tampoc no tenen pretensió d'exhaustivitat en el mateix pla normatiu. Són, simplement, el resultat d'una reflexió atenta a l'experiència pràctica i elaborada amb la mirada posada en l'objectiu d'aconseguir el consens més ampli possible.

II

D'aquesta manera, els partits polítics democràtics presents en el Pacte de Madrid han assolit un ampli acord per dur a terme reformes concretes del Codi penal i de la Llei d'enjudiciament criminal que proporcionin als jutges i magistrats instruments més clars i efectius per defensar els drets i llibertats dels ciutadans davant les agressions derivades de la violència de carrer, clarament reprovables en una societat democràtica, i a les quals, tanmateix, no resulten aplicables les previsions legals relatives als delictes de terrorisme que conté el nou Codi penal (secció segona del capítol V del Títol XXII del seu Llibre II).

Aquestes reformes constitueixen una posició comuna dels partits polítics democràtics presents en el Pacte de Madrid, per tal d'aconseguir una garantia més efectiva dels drets i llibertats dels ciutadans, amenaçats per aquestes conductes de violència i intimidació de carrer.

III

El Codi penal vigent, aprovat per la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, és una obra recent els pressupòsits de la qual no han de ser ara modificats. No s'efectua, per això, cap derogació, ni cap canvi de les solucions normatives que s'hi proposen. L'objecte d'aquesta reforma es limita, així, a complementar les regulacions ja vigents, fent més clara i efectiva la defensa dels drets i llibertats dels ciutadans, en els casos en què es veuen amenaçats per l'actuació dels grups violents o les persones del seu entorn.

D'aquesta manera, la reforma del Codi penal que s'introdueix consta de les quatre innovacions següents:

a) La incorporació, com a nou apartat 4 de l'article 514, d'un precepte que sancioni específicament la celebració d'actes que impedeixin o pertorbin greument el desenvolupament d'una reunió o manifestació lícita (actes dels quals són paradigma les denominades contra-manifestacions).

La necessitat d'aquesta previsió legal sembla evident, ja que, encara que la Constitució reconeix i empara els drets de reunió i manifestació (que regula la Llei orgànica 9/1993, de 15 de juliol), és notori que encara existeixen casos en què els ciutadans no poden reunir-se ni mani-